

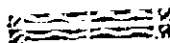

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP' KIRALYI FELSEG
 NEM KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

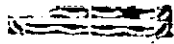
Indult BÉTSBOL Szerdán 20. Januariusban 1790.

Hazánkbeli elegyes Tudósítások.

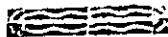
Umlin. 30-dik Dec. ;, Ma estve-felé érkezék egy
 Kurir, ki ezen hónapnak 26 dikán Almdson
 kereiztül Kládovából indult, és azt a' hirt hozá,
 hogy 10 ezer főből álló Török Sereg, kik Orsová-
 ba igyekezni láttatnak; már szinte Kládováig érke-
 tenek. Az ellenségnek ezen megérkezéséről; vala-
 mint ezeknek tzeljakról is, már két ízben vett vala-
 tudósítái a' Kládovában lévő Tsálzári Seregnék Ko-
 mendansa a' Püsti Sergebéli Obeszlájdinánt Liptay
 Ur, mely tudósítatok csak az ellenségnek szomát

nem tudják vala meg-határozni. Ezen tudósítások-
 ra azt a' parantsolatot teszi Obefil. Liptay Ur,
 hogy ha az ellenség a' Timok vizén híd építéshez kezd,
 leg ottan néki, egy Lovas Tiszt által, tudtára adas-
 sék. A' Lovas Tiszt nem sokot kélik, hanem csak
 hamar azt a' hirt hozá, hogy a' Törökök már ki-
 nálják a' hidot, és a' mi go Legényekből álló őri-
 zeteink a' Viz'-partyáról el-szaladtanak. Erre O-
 befil. Liptay Ur leg-ottan a' maga hatalma alatt
 lévő 2 Batalionokkal Klddovából a' Timok viz
 partyától nem messze lévő tetőre költözik, hól 3
 jelen létét jelentő ágyu-lövéseket akar vala adatni,
 midőn a' másik Követ is azon tudólitással érkezék-
 meg, hogy már a' Bránovátz Szabad-serge, a' ve-
 rejtkézést ki-álván, 2 Sorompós Föld-váraiból ki-
 költözött, és azokat az ellenség el-foglalta, és a'
 szomszéd-falukban, a' nevezett Szabad-serge bé-sza-
 ladván, azon szorgalmatoskodik, hogy a' morogó,
 dolgokat elébb mozdithassa, hogy ezek az ellenség
 kezébe ne-maradjanak; melyre az Oláhoknak,
 minthogy ezen Szabad-serge többnyire ezekből áll,
 igen nagy Vocatiojok vala. Az ellenség hát el-fog-
 lalta a' Sorompós Várokat; azért Obefil. Liptay
 Ur nem adata az ágyukkal jelt, hanem jobbnak ta-
 lálá már meg-térni vissza a' Várba, hová bé-ta-
 karodván, az ellentállásra készitté magát. Egyné-
 hány órák múlva meg érkeznek ezen ellenség Ser-
 gétől 3 Követek a' Klddova Kapui előtt, és ké-
 rik vala-fel a' Várat. De minthogy Obefil. Liptay
 Ur azt felelé, hogy ennek fel-adása eránt a' maga
 főbb Tisztjeitől feleletet vár, által-adának néki a'

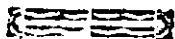

2. Török Követek egy Petsétes Levelet azon Kérés-
 sel, hogy azt leg-ottan a' leg-főbb Tiszthez küldé-
 ni el-ne mulassa, és szóval bizonyosá-is tevék *Lip-
 tay* Urat arról, hogy míg a' felelettel a' Kurir vissz-
 sza nem érkeznek, addig semmi ellenséges mozdu-
 lást nem fognának tenni. Azon Kurir, ki ezen hírt
 Zeminbe hozta, azt mondá, félő, tsak ne hogy
 valahogy ezen hadi-fortély által-vigyenek a' szük-
 ség és szorongattatások között lévő Orsovaiaknak
 eleséget a' Törökök. A' mi *Kládovát* illeti, azon
 Vitéz Komendánsa *Kládovának Liptay* Ur azt igér-
 te, hogy noha kevés népe vagon, de még-is az-
 ezen sokkal nagyobb számból álló Török Sereg Ve-
 zérének *Kládova* meg-vételét savanyo lére fogja kő-
 szittetni. — Ezen történet előtt már a' *Kládovai*
 általmazó népség és onnek Vezére *Liptay* Ur azt
 a' rendelést vették vala, hogy az *Orsova*-körül lé-
 vő *Ersébeth* Várát a' Törököktől vegyék-el, és ha-
 szereletsésem el-vezzik, minden Kapitány Májorrá,
 minden Májor Obesslájdinántá; egy szóval minden
 itt meg-jelenendő fő és all Tisztek, a' rang grádi-
 sán edgyet fognának lépni; a' köz-emberek pedig
 egy öreg kupa borra 400 arannyokat fognának
 nyerni közönségesen; azon kívül a' magokat ki-mu-
 tatiak emlékeztető pénzt. Ezen probában ezek ele-
 get képzelődtek, de a' fok akadályok miatt még
 eddig véghez nem vihették, noha ezen Várnak ör-
 zői tsak 50 Törökökből állanak. Ma északai 11
 órakor indula visszsa innen-a' Generál-Komondó-
 tól a' Kurir a' felelettel Obessl. *Liptay* Urhoz Klá-
 dóyába.

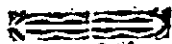
Lugos. 5. Jan. „ Ezen tudósítás-is tsak az elsőről szól; de Levelének végén azt mondja: „ Obestlájdinánt *Liptay* Ur észre vette vala, hogy ezen 10-ezer főből álló Török Seregnek szakállós és kontyos fő tzélja nem az volna, hogy az ő körmök közzül ki ragadott *Kládova* várát vizsgálva vegyék, hanem hogy az Orfovaiaknak eleséget és erőt vigyenek. Azt-is tsak hamar észre veszi *Liptay* Ur, hogy véghetetlen eleséggel terhelt szekerek vólnának már útban, sok Török fegyvereseknek óltalmozások alatt, kik Orfovába szándékoznának; melyre a' maga 2 Batalionjával, (1 *Latterman* és más *Pálfi*) ki-áll a' fikra; rá-üt a' szekerek őrizetire, ennek edgyik részit el-kergeti és a' többit minden terhelt szekerekkel edgyütt el-fogá. — A' Törökök Horváth-országoknak minden szélein bé-ütéssel fenyegetőznek; azért azoknak-is, kik a' szélekről szabadsággal Hazájokba tértenek, parantsolat ment, hogy leg-ottan vizsgálva-térjenek.

Halas 10-dik Jan. — „ Minthogy ezen *Jász* és két *Kün* Kerületek-is némely részben N. Pest Vármegyéhez vagynak foglalva, tehát a' mostani Réklutázás alkalmatóságával, az említett N. Vármegyétől ezen mi 3 Kerületeinkre-is 144 gyalog katonáknak állittása szabattatott, melyre az említett 3 Kerületek, tsak hogy hajdoni Privilegiális szokások mellett meg-maradhassanak, ő Felségének a' 144 gyalogok helyett 150 Húszár Réklutákat ajánlottak lovástól edgyütt; melyet ő Felsége nem tsak kegyelmesen el-vett, hanem azon telyes maga megnyugovását-is, Fő Ispány és Királyi Komisszárius

Almásy Pál Ur ő Excellentiája által kegyelmesen meg-jelenteni méltóztatott. — „ A' minapában, midőn a' fő Vezér *B. Laudon* itt nálunk keresztül utazott, kérlette tőlem, hogy itten végben menté már a' Réklutázás, és mellyik Regementhez adatk Réklutáink? Gyalog Regementet értvén a' fő Vezér, a' melyre feleltem, hogy mi még ezután fogunk verbuálni, még 144 pedig gyalagok helyett 150 Húzfárokat fogunk ő Felségének adni lovastól; melyre meg-mozdítván a' fő Vezér fejét, azt mondá: *igen szép dolog*, és kedves ő Felsége előtt. — „ Kérdezte tovább ő Excellentiája, hogy miképpen megyen a' Verbuálás végben, és örömeft mennek-e a' mi Ifjaink katonának? Erre azt feleltem: a' *Kun* Zászló ki-tétejtik a' Píatzra, és azután a' Városon keresztül muzika szóval meg-hordoztatik, a' melyet látván olly örömeft mennek a' Legények katonának, hogy majd minden 3 nap alatt ki-kell az alább valókat közüllök hányni és vállogatni, mely ő Excellentiájának igen nagyon tettett. Ezen 150 Rékluták most Jan. 15-dikén fognak *Jász-Berénybe* béiktattatni, és a' mint véljük a' *N. Barkó, Gréven* és *Vurmzer* Sergeihöz fognak osztatni. A' háború végével pedig, a' kiknek tettzik, haza fognak bocsátatni.

Belgrád 7. Jan. „ Az 30-dik Decemberben ide érkezett Kurir alig mulata itten 2 órát; Feldmarsal Gróf *Vallis* azonnal visszaindítá *Gládova* felé. A' Törököknek e' vala kívánságok, hogy *Erfébat* várába és *Orsovába* engedtetnék-meg, hogy eleség és más szükséges készületek költöztethetnének. Ezt a' Feld-

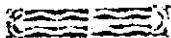

Feldmarfal nem hogy meg-engedte volna, sőt a' Gládovai fegyvereseknek azonnal parantsolatot adott, hogy az ellenségre azonnal rá-ütnének, ha ezeknek száma az övékénel sokkal nagyobb nem találna lenni. — Mi történt légyen azóta még mi itt nem tudhattuk; azonban a' mondatik, hogy Generál *Ottó a' Mihályovits* Szabad-fergével szüntelen való mozgásban vagon, és ugy tartatik itten, hogy 10-ezer Tsászári fegyveresek Gládova-felé útban vagnak. — A' múlt hónapban ide érkezett *Testvér* még itt vagon, de nagyon bánatra tsüggelzett fővel; mivel a' kívánt felelet későre érkezik Bétsből. — Májor *H. Eszterházi Antal* Ur már annyira jobban érzi magát, hogy a' halálos veszedelemtől sem mit sem félhetni; melyen mindenek nagyon örvendenek. — Az Orsovába eleséget költöztető Törökök között *Obelst, Liptay* Ur 150 Törököt levágotott, a' többi el-szaladott, és mindent ott hagyott; a' honnan az *Orsova* pöre minden órán elfog válni, mivel ezek nagy eleségbéli szorúltságban nyomorgattatnak. — Erdélyből-is azt írják, hogy mivel az idő igen engedelmes, tsak alig, ha a' *H. Hohenlohe* Sergének még eddig Erdélyben tartozkadt része-is Oláh-országba nem fog által-költözni. — A' múlt héten 20 Obester Urak egyszeribe tették Generál-Májorokká; kik között egynéhányot noha közelebb költ Levelünkben jelentettünk vala' is, mosti rendre ide számlálunk: „ *G. Keglevits, G. Kálnoki, Szerelem;* (a' *G. Hadik* Húszár Sergétől) *Mihályfi, Mikovinyi, Dávidovits, Hoditz, H. Fürstberg, Auersperg, Wolkenstein, Schneidauer,* *Wal-*

Wälfch, Diesbach, Rebbach, Mongelas, Kospoth, Sájdeker Scheidlin, Belloti, Klébersberg. Ezek az újjonon egyfzeribe lett Generál-Májorok. — Gróf *Pálfi* és Gróf *Kolonits* Kapitány Urak eránt parancsolatot küldött ő Felsége a N. *Vurmzer* Sérgéhez, hogy a' Májorságra való első lépés ezeké légyen.

„Mint hogy az Insurrectionról, vagy fegyveres fel-
 állástól való tudományt minden Nemes Magyarinak
 tudni kíváltképpen szükséges, és mint hogy többnyire
 ezeknek sem idejek sem módjok elégséges nint-
 ten, hogy annyi és olly sok Törvényeket és ren-
 deléseket, mellyek ez eránt a' *Corpus Jurisban* ta-
 láltatnak, el-olvasának, és a' mi leg-nagyobb ezeket
 minden időknek históriájával ölzve-hasonlítsák; én
 (zól az író) az én Hazámhoz való szolgálatom-
 igyekezetének meg bizonyítására ezen a' terhes mun-
 kát magamra válloltam, ezt már el készítettem és
 Sajtó alá adtam, mely ezen esztendőben, mintegy
 Febr. közepé-felé a' Magyar Világra fog ki-
 lépni.

Ezen munkából ki ki meg-fogja bizonyára lát-
 ni, a' Magyar katonaságnak állapotja, a' 7 Vezé-
 reknek bé-jöveletektől fogva a' mostani idejig mi-
 let légyen. Magyar-országának tsudálatos vilzon-
 tagságait meg-esméri; annak Scithiából lett ki-jöve-
 teétől fogva e'fett történeteit, a' Magyar Nemesség-
 nek a' bámulásig hatott vakmerő, álhatalos, és
 minden Nemzetektől tsudára méltó hadi-virtusait,
 Krállyához való álhatalos hívségét, a' vezedel-
 nek közepette való álhataloságát, és végre bizo-
 nyos vele született elmébéli nagyságát meg láthat-
 ja. — Azon-kivül ezeket sok Olvasók, kik más
 dol-

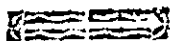
dolgoktól gátoltatván, ezeknek olvasásokra magokat soha nem adhatták, azokról a' dolgokról már most tudományt vehetnek, és azoknak esmértségekre juthatnak, mellyekről eddig vagy semmit, vagy igen keveset és homályosan tudanak valamit. Ugyan-is ebből a' munkából által-látják, mitsoda eredete, mitsoda régi *Prædiktis* kötelelsége, mi, és hány a' Bandéria? Mely Uradalmok *Bandériaták*? Mik a' szabadosok? (Libertini) mi a' Nemzet, Vármegye, hány nemei vagynak, és hány módja vagyon a' fel-ülésnek vagy *Insurrectionak*? Meg-tudhatják továbbá ezen Könyvből, a' régi Magyar szokásokból és rendelésekből mi a' Királyi Tábor? Mi a' Vármegyéknek és a' Magyar Nemeségnek eredete? Kik és mik légyenek a' Tábori Jobbágyok? kik az ugy nevezet *Udvarnik*, *Conditionarii*, *Liberi*, *Civiles Lakások* és továbbá.

Képtelenítetttem azon nehéz kérdéseket, a' mennyire csak lehetett, meg-fejtenj, t. i. annyi fok száokai közzül az *Insurrectionak*, mellyiket lehet felvenni? Vajon az *Insurrectio* Ország-gyűlése nélkül ki-hirdettethetiké? Vajon törvényesen kívánhatják azt a' Királyok? Vajon a' Papi rend a' Bandériák fel-állittására, mint hajdon, köteleztetiké már ma? Vajon a' Bárók, vajon a' hajdoni Bandériás Nemesek? s. t. Mindezekről az én értelmemet és ítéletemet az én kedves Hazámfiainak ki-nyilatkoztattam, nem azért, hogy én ezzel nemzetemnek régulát szabjak, hanem hogy ezeknek további megfontalásokra útát és alkalmatosságot nyílassak. Ezt Munka nálam a' Szerzőnél és *Kurtzbek Josef* Urnál Bétsben,

ben; Pesten pedig a' *Strandyer* Ur Könyváros boltjában 2 R. fariatokan találhatatik a' meg-határozott időre; a' kik pedig ez eránt Levelet küldenek, *rancó* küldhetik a' Könyv-szerzőhöz, mellyet magának ki-írnál. — Végre arra kéretnek a' jó-akaró Olvasók, hogy ezen Könyvetskét olly jó ízivel végyék, mint azt ennek Szerzője írta. A' Haza szeretetétől indítatott Szerzőjét pedig ezen Könyvnek tartsak jó-akaró ízivekségeiben. Költ Bétsben 24 Dec. 1789. — *Szineszéki Kereszturi Jeseff*, Udvari Agens.

Kolozvár 10.-dik Jan. „ Meg-hala Ujj-esztendő második napjára virradolag ugyan itt Kolozvárott, a' M. Báró Kemény Miklósné Alsószony ő Nagysága házánál, a' néhai Tiszt. Professzor *Fogarasi Pap Joses* Ur Hollandiából hozott kegyes özvegye *Frideric Wilhelmina. Elisabetha von Wgbel*, száraz-betegségben, és mivel Lutherána vala, ugy adaték-meg ma utolsó tisztelése, hogy a' Kolozvári Reformátum Templomban bé-kiírtetvén a' Test, a' Lutherána és Réformáta Ekklesiáktól, elsőben prédikála azon Templomban a' Lutheránus Pap Németül, azután pedig Magyarul a' Réf. Pap. — Itt uralkadik már egész mértékben a' Keresztényi türe-delem; de ez előtt is itt uralkadott az egész Erdélyben leg-nagyobb mértékben; mert több annak 20 esztendeinél, hogy itt a' külömbb külömb féle val-lású Papok egymást felebaráti tsókokkal illetik. A' Réformátus és Unitárius *Togatusok* Soreggel mennek az itt lévő Univerzitásba, és a' Professzorak, nevezetesen P. *Murányi* Ur mind kedves Tanítványiak

nézi ezeket. Egymást költsönözve szeretik, és itt vallásbéli gyűlölséget soha sem lehetett tapasztalni; mellyet a' 3 itt lévő különböző Oskolák bölts. E. löljáróróinak lehet inkább tulajdonítani: egész Erdélyben ez a' Magyarak' pallérazottabb városa.

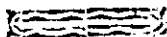
Egy név nélkül jött Erdélyi Levélben ez iratik:
 „A' minapi tudósításom a' T. Galambos Uram helyett való Enyedi Professorságra való lépés iránt bizonytalan, hallomás vala. Most már bizonyosan irhatom az Urnak, hogy azon Tanítói-Székre rendeltetve vagyon Tiszt. T. Benkő Ferentz Ur a' Széchenyi Réf. Parochus. Meg-hala pedig ugyan Enyeden T. T. Theologiae Professor Szabó Sámuel Ur Novembernek 29 dik napján. Ennél még fájdalmasabb egész Hazánkban, hogy Mélt. Gróf Bethleni Bethlen Adám Ur ő Nagysága az örökké valóság-ra költözék Decembernek 27-dik napján Bonyhai Udvarházánál száraz-betegségben. Ez ifju kedves Gróf Urtól illy idején lett meg-fosztatását egész Hazánk eléggé nem sajnálhatja, kiben a' ki-mivelt szép Elme, köz-hafzonra született munkáság, magát mindenekkel közleni tudós nemes maga-vifelés, de kivált a' meg-becsülhetetlen hazafiui jó Szív annyira tiszteltettek, hogy még Sir-halmán-is örökké fennálló Oszlopot érdemelnek. Férfiui magzatja sem maradván annyival vastagabb gyászt okozott Uri Házában. — Nem különben ki-mülék igen tsendes és kívánatos halállal egy a' mostani leg-idősebb Méltós. Uri Afzszonyságok között Néhai Méltós. Gróf Kis-Rhédei Rhédei Drufána Ur Afzszony ő Nagysága Néhai Mélt. Sz. Báró Kemény Adám Ur

6 Nagyságának Uri özvegye Kolosvárat Dec. 23-
dik napján.

Hogy van a' Békeféség dolga?

Azt kérdi talám valamellyik Olvasó töllem. Ezt én tsak annyiban találom lenni, hogy noha Jász várofsában békeféség gyűlése mondatik lenni, de hogy még ehez hozzá sem fogtanak a' bizonyos, sőt nem tsak az, hanem az-is, hogy az itt öfve-fereglett Sergekhez még 4 Magyar Sergek adatnak. Tsek-országban és Morvában 75-ezer népünk áll fegyverben; minden történetre nézve *Koburg* lészén a' Gallitziai Tábor fő Vezére, *Hohenlohe* Erdélyben és Oláh-országban, *Splényi* Horvát-országban, *Mitrovszki* Toth országban, *Vartensleben* a' Bánátban, és az *Interim* Komondó Serviában marad Feldmarfal *Vallis* alatt. Feldmarfal B. *Laudon*ról mindének azt futtogják, hogy Tseh és Morva és Slézia országben fogna Vezérteni. Az ágyuk és más kemény tüzi-készületek Bétsből is mennek *Gallitzia*ba. A' Fársáng lepedője alatt halgat a' dolog; de nem a' leg-jobb környülállások között vagyon a' békeféség' dolga.

A' *Bukoresti* Divány, vagy Tanáts következő szemellyekből áll. A' *Mitrovszki* Sergének második Obestere Báró *Roth* Ur itt Város Komendánsa; Májor *Bedeus* a' 2-dik Oláh Seregtől *Platzmáyor*; a' Tsászári Udvarból ide tétetett Követtségbéli Kantzellista *Markélius* Tsászári Comissarius. Ezen 3 Urak ülnek a' Nagy Diványban itten, mely 10
sze-

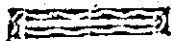
Személyekből áll, úgy mint a' Komendérazó Vezérből, ki a' Praeses a' 3 említett Urakból, és 6 Oláh-orzági Nemes emberekből, kiknek *Mauroyéninál is* szovak vala, és a' kik között vagyon egy Görög Püspök is, a' szükséges alább való Kantzelláriabéli személyekkel edgyütt. — Ó Felsége Obeszlájdinánt *Csekonitz* Urat, kire az Ökrök vásárlása vagyon bizva, Obeszlerré tenni méltóztatta. — A' Rékluta-szedésről olly rendelés vagyon, hogy Februáriusnak végéig 300-ezer fegyveresek mindenestől fogva talpon légyenek.

Külső orzági Tudósítások.

A' Berlini Királyi Udvarnál vólt Lengyel Követ Hertzeg Csatorinszki Varsóba vizsgál-jött, és ennek helylyébe ment Berlinbe Hertzeg *Jablonszky*, kinek tellyes hatalam adatott a' Pruszszus Udvar, és a' Lengyel Közönséges-társaság között tsinált *Allántsádt* vagy frigyét egész tökéletességre vinni.

Lengyel ország. Itt az Ország-gyűlése már régtől fogva igyekezik a' Nemzetet jó Törvény által boldogítani; és a' múlt esztendőnek vége felé a' Lengyelek arra kérték a' Pruszszus Udvar, hogy végye őket óltalmába és köfsön vellek szövetségét: *Fridrik Wilhelm* a' Párt-fogást fel is vállalta, és a' többek között ezt felelte nékiek, a' mint a' közönséges Ujság Levelekből láthatni: „Látjátok, hogy én nállam minden dolgok tétovázás nélkül való állandó rendbe vagynak szedve! Kivánnám a' Ti Országatokat is, illy rendbe szedve látni; azt minémű

mü Törvények által akarjátok elérni, egyedül a'
 Ti dolgotok: az én dolgom léfzen tsak arra vigyáz-
 ni, hogy valyon a' Ti Munkátok elég izmoson va-
 gyon-é fundálva, hogy En arra Ti veletek mint
 Barátotok frigyét épithessek. Tudom En hogy egy
 Nemzetnek hasznos Törvényeket szabni, idő és jól
 megfontolás kell; az lassu lépésekkel megyen, ki-
 vált a' szabad Társaságban; most azért meg-éleg-
 szem azzal, ha olyan első 'sengét láthatok, a'
 melyből idővel bonyolódnak ki a' Ti Törvényei-
 tek. — A' Lengyel Közönséges Társaság szán-
 dékozik az Anglus Udvarral is szövetséget kötni.
 Az Orosz Követ Gróf *Nesselrodé* jelentette a' Kö-
 zönséges Társaságnak, hogy a' Pruszszus Udvarral
 kötendő frigyét nem ellenzi. — E' következő
 tikkelyekben foglaltatik a' Lengyelek' jövendőbeli
 Igazgatás formájának Plánuma, mely meg-érdemli
 az el-olvasást. 1.) A' Nemzet tartozik a' Társaság-
 beli Polgároknak Szabadságát őltalmazni és fenn-
 tartani; jusza vagyon tehát Törvény-szabásra: és
 magát tsak azoknak veti alája, a' mellyeket maga
 szabott; jusza vagyon a' vert pénznek érdemet ad-
 ni, adót vetni, a' közönséges Jövedelemnek el-köl-
 tését meg-határozni; arról számot venni, idegen
 Udvarokkal frigyét kötni vagy háborút izenni, a'
 Fő-Tanáts-székre vigyázni, Királyait, Fő-Taná-
 tsótsait, és minden közönséges Tisztviselőit választ-
 ni. 2.) A' Nemzet mikor az Ország-gyűlésére vá-
 lasztott Követeket akar küldeni, a' kire maga jus-
 sait és köteleességeit bizza, akkor meg-előző apróbb
 gyűléseket tart, ott el-végezi mit bizza a' Követ-
 re;

re; viszont az Ország-gyűléséből haza jövén a' Követ, az apróbb Gyűlésekben tartozik a' maga követségéről számot adni. 3.) Ország' Gyűlést kell tartani mind azon sürgető okokra nézve, melyek a' Nemzetnek julsait illetik; ha belső támadás vagy éhség fenyeget, ha a' Király meg-hal, vagy nagyon beteg, ezen esetben a' végeztések mind a' Polgári mind a' Politikai Törvény Könyvben fogantatosok lesznek addig, míg a' következő rendes Ország' Gyűlése által erőtlenné ítéletnek. 4.) A' Nemzetnek akarata, a' Követeknek adott Instrucióknak meg-egygyezéséből és számából ítéltesék; a' Fundamentumos Törvényekre egész meg-edgyezés kívántatik, a' Politikai Törvényben három negyed rész voks legyen a' meg-határozó, az adó vetésben 2 harmad rész, a' Polgári és Kriminális Törvényekben csak a' több Instruktzió, a' frigy kötő és háborut izenő vetélkedésben 3 negyed rész voks legyen a' meg-határozó. 5.) A' Nemzet a' Törvénynek gyakorlását, külső és belső bajainak folytatását, a' Királyra és annak Fő-Tanátszékére bizza; a' Tanácsosok pedig az Ország'-Gyűlésének szám-adása alatt legyenek, de magoknak ott voksok ne legyen. 6.) A' szövetséges Orzági-gyűléseknek többé helye ne- legyen, és a' szövetséges Törvények erőtlenné legyenek. 's a' t. Ezen Plánomot nagy részént Gróf *Potoki* szerzette: Decemb. 23-dikán a' Nemzeti-gyűlésben el-olvasztatván, csak kevés változtatással helyben hagyódott; minden ott lévő idegen Követek ezen fontos helybe hagyást meg-írák a' magok Udvaraiknak; már a' Pruszszut

Udvarral leendő frigynek Plánumán - is, az arra rendelt 4 fő - személyek szorgalmatosan dolgoznak. —

Approb. jegyzések.

Béts. „ A' Felsőleges Tsálszárnak a' múlt héten is hidegtelese vala, mely után következő étzaka tsendesen nyugvék; ez már egy darabb időtől fogva így változik, hól jobban, hol terhefebben érzi ő Felsőge magát, mely környülállás az ő Felsőge bölts Orvalainak nyughatatlanságot okoz. — A' *Toskánai Nagy Hertzeg Leopold* mint egy *Mártziának* vége felé váratik Bétsbe; azonban könnyen meg eshetik, hogy hamarébb - is meg - érkezik. — Az a' hire Bétsben a' Kávés - házokban, hogy a' Prufz - szus Követ innen el - ment volna a' napokban azon - kívül, hogy az Udvartól el - botsuzott volna. — A' Hertzeg Afzszonynak Szerentsés szülése véget a' Papoknak jelentetett, hogy a' Sz. Misénél *Collectát* vehetnek, mely a' szegényeknek fog ki - osztatni. — Pafizsauban egynéhány 1000 zenebonás nép a' Fejedelem Kastélyját körül vette a' napokban, és kén - telenítették a' Hertzeg némely kéréseket ezeknek meg engedni. — Az Obesllájdinántá lett *Dániel Urról* az a' tudósítás, hogy egy lovass Szabad - seregnek fel - állítására szabadságot nyert volna. — Ha a' Tsch - országi Levelek hitelt érdemlenek, a' Szak - szoniai Sergek a' határ - széleken mozgásbanvagnak.

Tudósítás. Ama minden Német Ujságok között nevezetes *Návidi* Ujság itten Bétsben uralom nyomtat - tatik, és sokkal óltóbban adatik mint az *Orrigi - nális*; ennek Ki - adója hűséges szolgálataj ajánlja a' N. Magyar Publikumnak. — A' Budai Posta hiva - taltól egy így igazított Levelünk: per *Ofen*, a' *To - kay* vizfza - küldetett illy rá - irással: *Gewiszerer Ort*. Arra kéretik ezen Hivatal, nyíssa - ki jobban a' sze - mit és az így igazított Levelét máskor Tokajba és ne Bétsbe küldje vizfza.

Tudósítás.

Itt Bétsben egy uj j és igen szép munkátska jöve a' napokban világozságra ez alatt a' Tituls alatt: „ Oesterreichischer Militär-Almanach, für das Jahr 1790, az az: Az 1790-dik esztendőben az Aulriai Hadi-hépségnek sükörét elé-adó Könyv, vagy Kalandárium. Ezen Munkátskában meg-van 1.) Minden Ts. K. Regimentnek Rang listája. 2.) Verbünk kerülete. 3.) A' *reducált* Regimentek. 4.) Száma és Rangja a' Nagy Generálisoknak. 5.) A' Polgári katonaság Bétsbe. 6.) A' Politzáj katonaság Bétsben. 7.) Minden Hadi-történetek a' mostani hadról; *Széméndriának* által-adattatásáig. 8.) Belgrád vizontogságai. 9.) a' Ts. K. Tábornak környülállása az 1788-dik esztendőben, és végre névszerint-való elé-számlálása minden Regimentnek állittatásától fogva; az ezeket birt Generálisoknak Nevei; a' hely, hol a' Stab fekszik, és az Uniformisnak szine ki-van benne festve Regimentről Regimentre. Ezen Könyvetket készítette és nyomtatta az ifju *Gréjer* Könyv-áros és nyomtató, melyre minden szorgalmatosságát rá-fordította, és erre ő Fel-ségétől magától nyert kegyelmes szabadságot. Ezen Könyv a' Magyaroknak 1 forint 20 krajtzáron adatik, írő-pappirosan, nyomtató pappirosan pedig 1 forinton.